
Kyrkomötet
Motion 2022:50
av Axel W Karlsson

Tidsbegränsade mandatperioder för biskopar

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma till kyrkomötet med förslag till ändringar i kyrkoordningen som innebär införande av tidsbegränsade mandatperioder för biskopar, med möjlighet till omval och med rätt att avstå från omval.

Motivering

Med anledning av en del händelser de senaste åren har biskopsuppdraget, stiftens växlande situationer och biskopars arbetsvillkor med mera kommit att diskuteras. Det är min övertygelse att en ändring av relationerna mellan stift och biskopar enligt intentionerna i denna motion kan bidra till att komma tillrätta med en del problem vi har sett i flera stift.

Enligt nuvarande ordning innehar valda biskopar sina uppgifter som stiftschefer fram till pensioneringen såvida de inte själva väljer att avgå eller förklaras obehöriga. De två sistnämnda möjligheterna förekommer ytterst sällan.

Den nuvarande ordningen utan tidsbegränsade mandatperioder är av flera skäl olämplig. Att en biskop kanske i decennier sitter på samma post utan möjlighet för stiftet att kunna välja en annan, främjar inte kyrkans funktion som kyrka och dess möjligheter att förnyas. Biskopar bör därför väljas för begränsade mandatperioder med möjlighet för biskopen att välja mellan att delta som kandidat för en ny mandatperiod och med rätten att avstå från att delta i omval. Stiftet får därmed med jämna mellanrum, förslagsvis vart femte år, möjlighet att ta ställning till om dess biskop ska få förtroende att fortsätta som stiftschef, eller om möjlighet ska ges att annan biskop väljs.

Förslagsvis vart femte år tillfrågas de valda elektorerna om ett nytt biskopsval ska ske. Om tillräckligt många elektorer i stiftet begär det, öppnas möjligheten att nominera kandidater i vanlig ordning. Nytt val kan leda till omval av sittande biskop, om denne inte avstår från att kandidera i valet. Om inte tillräckligt många elektorer begär nytt val, ska sittande biskop anses bekräftad att fortsätta som biskop i sitt stift i ytterligare en mandatperiod. Denna ordning är ägnad att förstärka det nödvändiga bandet av förtroende mellan stift och biskop.

Den nyordning jag föreslår innebär en förbättring av situationen för respektive biskop, som har rätt att avstå från omval. Den biskop som avstått från omval i ett stift kan, efter nominering, sedan ställa upp i biskopsval i annat stift. Demokratin i respektive stift förstärks.

Observera att förslaget inte innebär att själva biskopsämbetet eller innehållet i biskopsuppdraget förändras. Den som varit biskop för ett stift och sedan avstått från

Mot 2022:50 omval eller inte blivit omvald är fortfarande biskop och kan stå till förfogande för andra uppgifter i kyrkan, till exempel genom att låta sig nomineras som stiftschefskandidat i annat stift.

Motionen är inspirerad av hur det fungerar i en del andra lutherska kyrkor i världen, bland annat i Tyskland och i USA (Evangelical Lutheran Church of America – USA:s största lutherska samfund). Den strider alltså inte mot den lutherska synen på biskopsämbetet.

Göteborg den 2 augusti 2022

Axel W Karlsson (AfS)